

Motion till riksdagen 2005/06:N346

av **Gunilla Wahlén m.fl. (v)**

Lokala kooperativ

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en plan för stöd till lokala kooperativ för arbete med samordnare och serviceutvecklare.

Bakgrund

I hela landet har lokala kooperativ växt upp för att möta olika behov hos medborgarna i små tätorter samt på landsbygden. Kooperativen arbetar med allehanda behov och verksamheter som dagligvaruhandel, drift av 1–6- och 1–9-skolor, hemtjänst på kommunernas uppdrag, kafé- och restaurangverksamhet, drift av möteslokaler, turism, uthyrning av bostäder och mycket annat. I många kommuner är de lokala kooperativen nödvändiga för att invånarna utanför centralorten skall få en fungerande närservice och kommunerna stödjer i allt större utsträckning kooperativens tillkomst och verksamhet.

Kooperativen har inte alltid tillkommit av en nödvändighet efter en nedläggning av ett viktigt lokalt företag, en butiks upphörande eller efter det att service som apotek, post och bank försvunnit. Lokala kooperativ har mer och mer skapats för att med hjälp av invånarna utveckla en bygd eller en ort. Den kooperativa formen passar ofta väldigt väl för att flera människor skall kunna samverka på ett enkelt och obyråkratiskt sätt.

Man behöver inte något stort startkapital och man kan bygga ett kooperativ på den föreningsvana som finns i hela landet. Ur kooperativen växer dessutom ett entreprenörskap som aktivt bidrar till att utveckla nya företag i skilda former. Ett av de bästa exemplen på en sådan utveckling är sockenföreningen i Siljansnäs i Leksands kommun i Dalarna, där aktiva medlemmar i föreningen tagit över ett privat hotell, en restaurang och en stugby och samtidigt stöttat starten av flera nya företag som nu fungerar på egen hand.

Men kooperativen, som sköter allt större delar av i första hand den offentligt inriktade servicen men även privata verksamheter som turism, drift av kaféer och vandrarhem, lokalt boende m.m., behöver också ett stöd för att

Fel! Okänt namn på

kunna fortsätta och utvecklas och bygga upp någon form av stabil ekonomi. Kommunerna tar ofta ett stort ansvar genom att samverka med kooperativen och erbjuda dem att ta över eller sköta vissa kommunala verksamheter. Dessa lösningar räcker inte alltid till för att stödja kooperativens långsiktiga utveckling. Det krävs också ett offentligt stöd till en samordnings- och utvecklingsfunktion i de nya lokala kooperativen.

En möjlighet är att staten och kommunerna delar på ansvaret för en sådan ledande funktion i kooperativen i syfte att underlätta i första hand landsbygdens serviceförsörjning men också det växande antalet lokala kooperativ i större tätorter. Kooperativen själva har svårt att både bära kostnaden för ledarskapet och de praktiska verksamheterna som sköts inom ramen för mycket snåla budgetar. En möjlig väg kan vara t.ex. ett samarbete med LKU som finns på många ställen i landet.

Vårt förslag

Vänsterpartiet vill att regeringen tar fram en plan för hur de lokala kooperativen kan utvecklas vad avser samordning och serviceutvecklare. Ett förslag kan vara att de lokala kooperativa utvecklingscentrum, eller annan lämplig aktör, som finns i landet inleder en försöksverksamhet med stöd till lokala kooperativ för arbete med samordnare och serviceutvecklare.

Vad i motionen anförs om en plan för stöd till lokala kooperativ vill riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 4 oktober 2005

Gunilla Wahlén (v)

Lennart Beijer (v)

Marie Engström (v)

Per Rosengren (v)

Lars Bäckström (v)

Siv Holma (v)

Anders Wiklund (v)